

A VÁCI VAKCINA

Március utolsó napján a MÚOSZ Turisztikai és Gasztronómiai Szakosztálya László Gyula titkár helyi szervezésében és vezetésével a pincétől a partig jócskán be lett oltva a Dunakanyar Szívének véráramába. A Nyugati Pályaudvarról éppen úgy érkezett meg 18 fős csoportunk, ahogyan 162 esztendővel ezelőtt pontosan nyolc kocsival begördült az első vasút az indóházhoz. Zárt peronról egy rendkívül nyitott világban vette kezdetét a mélyreható városnéző séta, ami újfent igazolta, hogy Vác messze több, mint egy egész napos desztináció!

Édes élet a Vörösházban

Túránk kezdetekor a zónázó zakatolás után beugrott még Pest is, mert a közeli Rókus-kápolnát az 1740-ben pusztított pestis áldozatainak emlékére emelték. Kisvártatva a felújítás alatt lévő romantikus zsinagóga és vele szemben az alapító Cházár Andrásról elkeresztelt Siketnémák Intézetének szecessziós tömbje váltott ki élénk figyelmet. Ezután a napközben kallantyúval zárható-nyitható Posta Park következett, hogy rendezett szépségével ízelítőt adjon a reánk váró takaros látnivalókhöz. Délelőtti frissítésként az Oázis Cukrászda

jóvoltából a Vörösház tekintélyes történelmi épületében kóstolhattuk meg az igazi, kenhető olasz fagyit és a baracklevárral teljes, tejes túró roládot. Forró csokijukra továbbra is esküszöm, no meg arra is, hogy a nápolyi kőművesek kiváló architektúrában szerkesztett, keretes-rácsos ablakainak még talján honban is kevés párja akadna.

Anyám tyúkjától a püspök falatjáig

A Báthori utca sarkán emléktábla hirdeti: „...itt írta a nagy költő az Anyám Tyúkjá című költeményét...”. Ej, mi a kő az amottan? Hátulról mintha nem sokat mutatna magából Canavale forradalmi műve, a klasszicizmusba hajló késő barokk székesegyház. Frontja felől viszont tényleg teljes ez az alkotás. A bejárati oszlopsorral valahogy olyan emberléptékűnek hat, hogy méretei nem nyomják agyon a Konstantin

teret, ám belső festése Maulbertsch ecsetje által mégis az egekig emel. Hazánk egyedi műemlékétől búcsút véve a főoltári Várandós Mária helyett a megye egyházfőjét sem varakoztathatjuk. Mert Dr. Beer Miklós püspök úr világi előadással és frappáns körbevezetéssel mutatja be a Püspöki Palota látogatók elől elzárt nagytermét, könyvtárát és zezzugait, sőt még dolgozószobája titkait is nyíltan felfedi érdeklődő csoportunk előtt. Egyetlen takargatni valója van csupán: a világégéseket szerencsésen túlélte kristály pohárkészlet, amit a függönnyel fedett szekrényből szintén készséggel tár elénk. Megannyi mives kandalló és bútor között

XIV. Benedek pápa festménye látható, amint a szentatya az itteni dóm előtt oszt áldást. Előre elkészültek vele, hogy majd ne akkor kelljen kapkodni... A klérusi optimizmus tovább fokozódik: a püspök úr bevallja, hogy ő tulajdonképpen kolléga! Virtuális valóm előtt ekkor hirtelen megnyílt a zárdaajtó, de gyorsan kiderült, hogy nem a Biblia lapozásra, hanem a tollforgatásra értette. Színes havi lapjuk, a Képmás Családmagazin 100 oldalon nyújt kulturális, életmódbeli és lelki tájékoztatást, amit a közelmúltban hiteles díjjal tüntettek ki. A pompás vizit záró akkordjaként közvetlen és hallatlanul pozitív hangulatban friss pogácsát ropogtattunk a különterem iszlám falikárpitjának árnyékában.

Kertelés után tágas a fitér

Botanikai barangolás a kilátóbástyától a pálmaház mellett... Kelet-Ázsiából származó gyöngyvirágcsereje, illatos nárciszok és hajladozó tulipánok érintésével gondozott belső fasor vezet le az épülettől a Püspökkert dunai kerítéséhez, ahol a Zenepavilon, a folyam, a rév, a kerékpár és a görkorcsolya az úr. Érdekes és rejtett színfoltja ez a városnak, ami a szikrázó tavaszi napsütésben a legszebb arcával mosolygott felénk. Kellemes sétával érintjük ezután a gimnáziumot, ahol Madách Imre is tanult és Öveges professzor is tanított.

Reméljük, a hajdani Csendőrpalotából valóban szálloda lesz és a szomszédos strand nyugtató nyári zsvivaj-zajtól lesz hangos. Igazán idilli gyöngyosor utcaszerkezet helyes boltocskákkal irányít a Március 15. térre, ahol hajdan Németváros központja állt. Magyarország legszebb és legnagyobb barokk főterén járunk! Bár Philipp Frigyes főépítész szerénysége ezt nem mondaná ki, de én bátran vállalom! A testvérvárosok kútjának kávájánál rögtönzött előadás után megérthetjük a „filippi éslegesség” fogalmát és azt a város(sz)építő törekvést, melynek most egyik csúcspontján báméskodunk. Visszaállított térsíkok, csobogó szökőkút, rekonstruált attemplom, hívogató harangpavilon, gazdag képtár, rendezett homlokzatok és mutatós rézgömböcskék összsképe által válik a genius loci élhető találkozóhellyé és az integrált műemlékvédelem honi iskolapéldájává. Talán Kecskemét főterén érzik még magukat olyan jól a gyermekek és ücsörgők, hogy szinte haza sem akarnak menni! No ez az az aura, ami Vácot azonnal hatalmába keríti! Vannak, akik délidőben fokhagymás lángost majszolnak vagy éppen a Csokizó gigasűrű kakaóját hörpölik. A Fehérek Templomát helyi piktor helyben festi vászonra, a nyugalmat csak néha törli meg egy-egy átpöfögő csuklós busz... Azért akadnak még hiányosságok, de van már kőfal-torzós Bécsi Kapu és lesz új Duna-híd!

Vérfagyasztó arcok és történetek

A teraszok és éttermek haspárti világából ereszkedjünk alá a mélybe, ahol évszázados pincék gyomrában bizarr múmiák illetve múzeális desszertborok nyugszanak. Elsőként a Memento Mori (Holtak Emléke) tárlat sokakat sokkoló gyűjteményét tekintjük meg, melynek spontán leletanyagára világszenzációként 1994-ben véletlenül bukkantak. A közeli kriptá különleges mikroklímájában természetes módon konzerválódtak a díszes koporsókban, ünnepi viseletben ravatalozott testek, így egyedülálló képet kaphatunk a XVIII. századbeli eleink életviteléről.

Kiss Bernadett régész figyelme a szakavatott és közérthető kalauzolás mellett az informatív feliratokon túli tájékoztatásra is kiterjed, amit gyakorló idegenvezettként örömmel üdvözlök. Holtfáradtan is tovább hallgattam volna a 166 név szerint is azonosított apáca, szerzetes, katonatiszt, csecsemi vagy mesterember feltárt élettörténetét, mert 2006ban a Természet- tudományi Múzeumban zsigerekig megkisértett e fagyos, ám szenzációs téma.

Vinoman finoman...

A horror után újabb rémisztő találkozás következett. Próbátételként megint föld alatti kisérteessel kellett megküzdenünk. Ezúttal a bolyongó bélbolyhok világába fenséges étkekkel süvített be az éhség fatális fatálás végzete... A sercenő oldalas és pezsgős vöröskáposzta után a középkori káptalanház boltozott pincéjében Vig Gyula uram, az április első hetében nyitó Curia Borház és Borgyűjtemény tulajdonosa regélt a tokaji borok különlegességeiről. A megszállott vinoman fektetve és lógatva finoman 750 palackot tart, melyek közül a legrégebbi hegyaljai nedű 1880-ból való. A kóstolókanál nyeletétől garatos látogatónak már csak a sárga táblákat kell figyelnie és könnyedén megtudhatja, mi az a macaron vagy éppen miféle aszúhamisítványok léteznek. A börtönön kívül hasznos és érdekes volt Vácott ennyit ülni, de a kórosan kimaradt Diadalív, Árvízi Tanösvény, Hétkápolna és Kőszentes Híd miatt máris mindenkit visszarendeltek egy kötelező, emlékeztető oltásra...

Vác, 2008. március 31.

Molnár Attila
www.baedeker.hu